

2020-2021

Za više informacija, kontaktirajte American Councils u vašoj državi:

Albanija

+355 2235 347 | tirana@americancouncilssee.org

Bosna i Hercegovina

+387 33 838 262 | sarajevo@americancouncilssee.org

Bugarska

+359 87 733 3013 | sofia@americancouncilssee.org

Kosovo

+381 38 226 255 | prishtina@americancouncilssee.org

Severna Makedonija:

+389 23 076 522 | skopje@americancouncilssee.org

“...Učenici na razmeni mnogo daju našoj zajednici tako što uče našu decu o mestima o kojima su možda samo sanjali da bi ih jednog dana mogli posetiti. Uče ih i o kulturama o kojima naša deca nisu ni znala da postoje i da su drugačije. Najbolje od svega je to što ja učenike na razmeni volim kao svoju decu. Prirastu mi za srce i to je to – zauvek su kao moji. Obožavam kada dođu da nas posete nakon što odu u svoje zemlje. Drago mi je uvek kad čujem da su uspešli – da su završili škole. Drago mi je da znam šta rade sada kada su odrasli ljudi.”

– Host roditelj učesnika YES-a

“Kao majka mogu da posvedočim koliko se moja ćerka promenila i uznapredovala kao osoba. Čini se da je odgovornija i zrelija jer je imala priliku da neposredno istraži drugu kulturu živeći sa tamošnjom porodicom tipičnim životom srednjoškolve iz Amerike. YES joj pružio, dakle, da uzraste kao osoba, ali ja osećam i uticaj američke kulture sada u njoj. Roditelje brine bezbednost njihovog deteta koje treba da živi sa nepoznatom porodicom – domaćinom, porodice u SAD, uposlenici YES-a i Američki savet jako mnogo pažnje posvećuju podršci deteta. YES program je nešto najbolje što se dogodilo našoj ćerki.”

– majka YES učenice

“Nikada neću moći da zaboravim ovu godinu ispunjenu iskustvima, a pogotovo neću moći da zaboravim moju host-podicu... Dočekali su me sa osmehom na očima, a ne kao neku strankinju. Ja sam među najsrećnijim ljudima na svetu jer imam još jednu mamu, pored one koja me je rodila. Zahvalna sam YES programu i Stejt departmentu Vlade SAD što sam dobila ovu priliku da upoznam i prijateljim se s ljudima iz svih krajeva sveta.”

– alumna YES-a

KOSOVO ONLAJN!

Kandidati sa Kosova koji ispunjavaju uslove za prijavljivanje na konkurs moraju da ispune onlajn prijavu na sledećoj adresi:

[AIS.AMERICANCOUNCILS.ORG/YES](https://ais.americancouncils.org/yes)

(rok za prijavljivanje je 31. oktobar 2019).

Pratite YES:

 @yesprogramnews

 @YouthExchangeAndStudy

 @yes.program

 www.yesprograms.org

Novac za provođenje YES programa dolazi iz budžeta Kancelarije za obrazovanje i kulturu Stejt departamenta Vlade SAD

ŠTA JE YES PROGRAM?

Kennedy-Lugar program razmene i školovanja (Kennedy-Lugar Youth Exchange and Study) ili YES je osnovao Kongres SAD u oktobru 2002. godine kao odgovor na događaje 11. septembra 2001. Program nudi odabranim srednjoškolicima stipendiju putem koje borave godinu dana u SAD živeći sa volonterskom porodicom-domaćinom, pohađajući američku srednju školu kako bi potaknuli bolje razumevanje između ljudi Sjedinjenih Država i drugih država širom sveta.

YES program lokalno podržavaju hiljade američkih građana i obrazovnih ustanova koji prime, udome, obrazuju i podržavaju učenike bez bilo kakve finansijske kompenzacije. Već 16 godina putem YES programa je stipendirano hiljade srednjoškolaca koji dolaze iz velikog broja država. Do sada nešto više od 460 učenika iz jugoistočne Evrope je učestvovalo u YES programu. Tokom 2019-20. školske godine 100 učenika iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Kosova i Makedonije će provesti godinu dana u SAD putem YES programa.

KO ORGANIZUJE PROGRAM?

Američki savet za međunarodno obrazovanje testira i vrši izbor kandidata za YES u jugoistočnoj Evropi, a one koji dobiju stipendiju takođe i priprema za program i organizuje putovanje u SAD. Američki savet je osnovan 1974. godine i postao međunarodna neprofitna organizacija koja radi na unapređivanju međusobnog razumevanja zemalja sveta, kao i na razmeni ideja te učvršćivanju saradnje kroz obrazovanje. Više od 40 godina Američki savet proizvodi, sprovodi i podržava inovativne obrazovne programe u SAD, Bliskom istoku, Evropi, Aziji i Africi za desetine hiljada učenika. Među ovim programima su i programi razmene za srednjoškolce (YES i drugi programi), studente osnovnih i posleodiplomskih studija, kao i za nastavnike i profesore. YES program podržavaju i učestvuju u sprovođenju i mnoge druge neprofitne organizacije u SAD. Po zahtevu Vlade SAD ove organizacije smeštaju učesnike programa u porodicedomaćine, a takođe i organizuju aktivnosti na lokalnom nivou za učesnike programa.

ŠTA STIPENDIJA OBEZBEĐUJE?

YES stipendija POKRIVA sedeće:

- Povratnu kartu od zemlje porekla do Amerike i nazad
- Mesečni džeparac za učenike kako bi mogli da učestvuju u društvenim aktivnostima i kupe neophodne potrepštine
- Smeštaj u odabranoj i proverenoj američkoj porodici tokom jedne školske godine i upis u američku srednju školu
- Programske aktivnosti poput pripreme za program, kao i seminare nakon povratka sa programa
- Programske aktivnosti tokom boravka u SAD
- Zdravstveno osiguranje samo za bolesti i stanja stečena u SAD (osiguranje ne pokriva prethodna stanja i bolesti niti daje stomatološku zaštitu)

KO MOŽE DA SE PRIJAVI ZA YES?

YES stipendija je takmičarski zasnovana – dobijaju je oni koji zaslužuju tj. najbolji učenici takmičenja. Takmičenje za YES je otvoreno i besplatno. Učenici sa hendikepom su dobrodošli na ovom takmičenju – svake godine oko 20 učenika sa hendikepom dobije YES stipendiju – pod istim uslovima takmičenja kao i drugi učenici. Učenici mogu za YES da se prijave samo jednom tokom jedne školske godine.

Kandidati moraju da:

1. budu rođeni između 1. januara 2003. godine i 15. jula 2005. godine.
2. pohađaju razrede srednje škole koji su određeni za njihovu zemlju: 1. ili 2. razred srednje škole na jesen 2019. godine
3. budu upisani u srednju školu u momentu testiranja

KO IMA PRAVO DA SE PRIJAVI NA PROGRAM:

DRŽAVA	Razred	Datumi rođenja	Završeno srednjoškolsko obrazovanje pre početka programa
Albanija	10. i 11.	1. januar 2003 - 15. jul 2005.	Ne
Bosna i Hercegovina	1. i 2.	1. januar 2003 - 15. jul 2005.	Ne
Bugarska	9 i 10	1. januar 2003 - 15. jul 2005.	Ne
Kosovo	10 i 11	1. januar 2003 - 15. jul 2005.	Ne
Severna Makedonija	1. i 2.	1. januar 2003 - 15. jul 2005.	Ne

4. imaju odličan ili vrlo dobar prosek ocena
5. nisu završili srednju školu u vreme kada pristupaju testiranju
6. su učili engleski i tokom testiranja mogu dokazati znanje ovog jezika
7. ispunjavaju sve uslove za dobijanje američke vize
8. poseduju ili mogu da se prijave za pasoš zemlje u kojoj su se prijavili za testiranje

Učenici sa invaliditetom moraju biti upisani u srednju školu na jesen 2019. godine i biti rođeni između 15. februara 2002. godine i 15. jula, 2005. godine.

KO NE MOŽE DA IDE NA YES?

Učenici koji ne ispunjavaju uslove za testiranje su sledeći:

- učenici koji ne ispunjavaju kriterijume navedene gore, od tačke 1. do 8.
- učenici koji su proveli u SAD više od tri (3) meseca u proteklih pet (5) godina
- Njena/njegova porodica (ili član porodice) je:
  - Prijavili da emigriraju u SAD
  - Imaju planove da emigriraju ili su već emigrirali u SAD.

ŠTA STIPENDIJA NE POKRIVA?

Šta YES ne obezbeđuje?

- Troškove izdavanja pasosa
- Lične troškove
- Troškove prekomernog prtljaga
- Troškove telefonskih razgovora
- upotrebe interneta.

KAKO SE TESTIRAJU I BIRAJU UČESNICI YES PROGRAMA?

Učesnici takmičenja prolaze nekoliko krugova testiranja i selekcije. Pred sam kraj takmičenja (poslednji krug) učenici i njihovi roditelji se pozivaju da prisustvuju sastanku kako bi saznali više o YES programu. Nakon tog sastanka sledi intervjuisanje učenika koje rade uposlenici Američkog saveta, zatim testiranje engleskog jezika kao i pisanje eseja. Takođe, učenici u toj fazi takmičenja dobiju i prijavni formular koji treba da popune u roku od dve sedmice.

Odabir učesnika zasniva se na njihovim kvalitetima i postignućima kao i na spremnosti za razmenu. Uvid u kvalitet i postignuća pruža celokupan utisak učenika u procesu takmičenja za YES stipendiju. Poznavanje engleskog jezika je bitno, ali ne i ključno, za odabir učesnika YES-a. Učenici, takođe, treba da podnesu dokumentaciju kojom dokazuju da su zdravstveno spremni da pohađaju program.

Proces selekcije završava se u proleće, a stipendisti saznaju svoj status do polovine maja. Stipendisti prolaze seminar pripreme u junu/julu, a na program putuju u avgustu. Povratak kući je krajem maja i juna naredne godine. Učesnici YES programa imaju obavezu da se u zemlju porekla vrate kada to Američki savet odredi. Ne postoji razlog zbog kojeg bi američka viza učesnicima YES-a mogla biti produžena.

KAKVE ĆU JA KORISTI IMATI OD YES PROGRAMA?

Program učenicima nudi da se upoznaju sa kulturom i ljudima iz SAD. Učesnici YES-a su, takođe, ambasadori svojih kultura i država o kojima uče Amerikance koje sretnu na programu. Učesnici YES-a usvajaju znanje i razvijaju senzibilitet za druge kulture, napreduju na programu kao osobe i postaju nezavisni – postajući tako dobro pripremljeni za svet u kojem živimo, a koji je sve više globalizovan. Učesnici programa razvijaju trajne veze sa porodicama-domaćinima i sa stanovnicima mesta u kojima provode program. Mnogi bivši učesnici programa, nakon povratka u zemlju porekla, upisuju prestižne univerzitete, a nakon diplomiranja dolaze do dobrih poslova na kojima primenjuju veštine naučene u SAD.

O ČEMU TREBA DA RAZMISLIM PRE NEGO ŠTO SE PRIJAVIM NA YES?

Zainterosvani treba da razmotre sledeće potencijalno negativne posledice učestvovanja:

- Da li ću morati da ponovim školsku godinu koju nisam proveo u zemlji porekla?
- Učenici se sa YES-a vraćaju krajem maja i tokom juna. Da li ću stići da polažem razliku predmeta – ako ta mogućnost uopšte postoji u mojoj zemlji?
- Kakve su posledice učestvovanja po moj opšti uspeh u mojoj matičnoj srednjoj školi?
- Kakve su posledice učestvovanja po moje univerzitetske studije?

Školski program u SAD se razlikuje od onog u mojoj zemlji – kakve su posledice učestvovanja na YES-u po moj akademski razvoj?